

รูปแบบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงตามหลักพรหมวิหาร ๔ ของผู้บริหารโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ภาคอีสานเขต ๓

The Transformational Leadership Model According to the Four Brahmavihāra of Charity School Administrators of Buddhist Temples, Northeast Region 3

สันตต์ สุมณเมธี, เอกราช โษชิตพิมานเวช, สุนทร สายคำ

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น ขอนแก่น ประเทศไทย

Suntad Sumonmatee, Ekkarach Kositpimanwach, Sunthon Saikham
Mahachulalongkornrajavidyalaya University Khon Kaen Campus, Khon Kaen, Thailand

✉: yingsan@cas.ac.th
(Corresponding Email)

Received: 28 December 2024; Revised: 13 February 2025; Accepted 17 February 2025
© The Author(s) 2025

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงตามหลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ภาคอีสานเขต 3 2) เพื่อพัฒนารูปแบบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงตามหลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ภาคอีสานเขต 3 3) เพื่อประเมินรูปแบบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงตามหลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ภาคอีสานเขต 3 เป็นวิจัยแบบผสมผสาน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง แบบประเมินรูปแบบ แบบประเมินความพึงพอใจการใช้รูปแบบ กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนจำนวน 244 รูป/คน กลุ่มผู้ให้ข้อมูลได้แก่ 1) ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 รูป/คน เพื่อใช้ในการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง 2) ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 รูป/คน เพื่อใช้สนทนากลุ่ม 3) ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 24 รูป/คน สภาพปัจจุบันมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .993 สภาพที่พึงประสงค์มีค่าเท่ากับ .992 เพื่อใช้ในการประเมินรูปแบบ ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัจจุบัน ของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงตามหลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ภาคอีสานเขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก สภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เพื่อเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นเร่งด่วนที่ต้องได้รับการพัฒนา ก่อน ซึ่งพิจารณาจากค่า PNI modified ได้ดังนี้ 1) ด้านความคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคลตามหลักพรหมวิหาร 4 2) ด้านการกระตุ้นทางปัญญาตามหลักพรหมวิหาร 4 3) ด้านการสร้างแรงบันดาลใจตามหลักพรหมวิหาร 4 4) ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ตามหลักพรหมวิหาร 4 2) ผลการพัฒนารูปแบบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงตามหลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารโรงเรียนการกุศลของวัดใน

พระพุทธศาสนา ภาคอีสานเขต 3 ควรประกอบด้วย 1) ชื่อรูปแบบ 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 3) หลักการ แนวคิดรูปแบบ 4) เนื้อหาโดยการบูรณาการตามหลักพรหมวิหาร 4 5) ผลลัพธ์ที่คาดหวัง 3) ผลการประเมิน รูปแบบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงตามหลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารโรงเรียนการกุศลของวัดใน พระพุทธศาสนา ภาคอีสานเขต 3 พบว่ามีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ โดยรวม อยู่ในระดับมาก 4) ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้รูปแบบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงตามหลักพรหม วิหาร 4 ของผู้บริหารโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ภาคอีสานเขต 3 ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจการ ใช้รูปแบบอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: รูปแบบ, ภาวะผู้นำ, หลักพรหมวิหาร 4

Abstract

The objectives of this research were: 1) to study the current conditions, the desired conditions, and necessary needs of transformative leadership according to the Four Brahmavihāra of charity school administrators of Buddhist Temples in the Northeast Region 3; 2) to develop the model of transformative leadership according to the Four Brahmavihāra of charity school administrators of Buddhist Temples in the Northeast Region 3; 3) to assess the model of transformative leadership according to the Four Brahmavihāra of charity school administrators of Buddhist Temples in the Northeast Region 3. This study was carried out by means of mixed-method research: quantitative and qualitative research. The research tools consisted of a questionnaire, a semi-structured interview form, and an assessment form of suitability, possibility, and usefulness. For quantitative research, the sample group included 244 school administrators and teachers. Statistics used were: frequency (f), percentage (%), mean, standard deviation (S.D), and Modified Priority Need Index (PNImodified) with the present condition value of 0.993 and the desired condition value of 0.992. For qualitative research, the group of informants was: (1) five experts selected by purposive sampling used in checking the congruence and validity of the content; (2) five experts selected by purposive sampling used in semi-structured interviews; (3) nine experts by purposive sampling used in Focus Group Discussion; (4) six experts and stakeholders of 3 Charity Schools of Buddhist temples in the Northeast Region 3 with an excellent performance by selecting one administrator, five teachers from each school, totaling 24 persons, to assess of the model on suitability, possibility, and usefulness presented in the dissertation's public hearing to conclude as a result of the research. The research results were as follows: 1. From the study of the current conditions, the desired conditions and necessary needs of transformative leadership according to the Four Brahmavihāra of charity school administrators of Buddhist Temples in the Northeast Region 3, the mean value of the desirable conditions was higher than the present condition in all aspects and all issues. Overall, the current conditions were at a high level. The desirable conditions were at the highest level. To prioritize urgent needs that need to be developed first considering the PNImodified, the results were as follows: (1) individual consideration according to the Four Brahmavihāra; (2) intellectual stimulation according to the Four Brahmavihāra; (3) the inspirational creation aspect according to the Four Brahmavihāra; (4) the influence with ideology according to the Four Brahmavihāra. 2. The results of the development suggested that the transformational leadership model according to the Four Brahmavihāra of charity school administrators of Buddhist temples in the Northeast Region 3 should consist of (1) name; (2) objectives; (3) principle and concept, (4) content (principles and concepts, objectives, contents, integration according to the Four Brahmavihāra, expected outcomes of each component). 3. The assessment results of the development suggested that the

transformational leadership model according to the Four Brahmavihāra of charity school administrators of Buddhist temples in the Northeast Region 3 suggested that its overall suitability, possibility, and usefulness were at the highest level. The possibility and usefulness were at a high level and all issues can be used for real development.

Keywords: Model, Leadership, Four Brahmavihāra

1. บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และการแก้ไขเพิ่มเติมในปี 2562 เน้นการพัฒนาคนไทยให้มีคุณธรรมและสามารถดำรงชีวิตร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข โดยส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในกระบวนการจัดการศึกษา เพื่อแบ่งเบาภาระรัฐและเพิ่มทางเลือกให้กับประชาชน โรงเรียนเอกชนและโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาเป็นหนึ่งในกลไกสำคัญที่ช่วยสนับสนุนเป้าหมายดังกล่าว อย่างไรก็ตาม การพัฒนาประสิทธิภาพของโรงเรียนเหล่านี้ให้ยั่งยืนและสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 ยังคงเป็นความท้าทายสำคัญที่ต้องอาศัยภาวะผู้นำที่มีประสิทธิภาพ ปัจจุบันการจัดการศึกษาในยุคที่สังคมเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วเผชิญกับความท้าทายหลากหลาย เช่น ความไม่ต่อเนื่องของนโยบาย ความต้านทานต่อการเปลี่ยนแปลงในองค์กร และความจำเป็นในการใช้เทคโนโลยีในการจัดการศึกษา งานวิจัยชี้ให้เห็นว่าการพัฒนาภาวะผู้นำในสถานศึกษามีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนโรงเรียนสู่ความสำเร็จ โดยเฉพาะผู้นำที่มีวิสัยทัศน์และสามารถใช้ยุทธศาสตร์ที่เหมาะสมเพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลงในองค์กรได้ (เอกราช โฆษิตพิมาน เวช, 2560)

ผู้บริหารโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ภาคอีสานเขต 3 กำลังเผชิญกับปัญหา เช่น การลดบุคลากรเพื่อประหยัดงบประมาณ การนำการทำงานเป็นทีมมาปรับใช้ และการสร้างกิจกรรมใหม่เพื่อพัฒนาคุณภาพของโรงเรียน การบริหารที่มีประสิทธิภาพต้องมุ่งเน้นการพัฒนาภาวะผู้นำที่ส่งเสริมการทำงานร่วมกัน และสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีส่วนร่วมของบุคลากร

จากความสำคัญของภาวะผู้นำที่มีต่อความยั่งยืนของโรงเรียนการกุศลและสภาพปัญหาที่พบในปัจจุบัน การวิจัยนี้มีเป้าหมายเพื่อศึกษาและพัฒนายุทธศาสตร์การบริหารโรงเรียนที่เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนการกุศลในภาคอีสาน โดยคาดว่าผลการวิจัยจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการบริหาร การจัดการศึกษา และสร้างภูมิคุ้มกันให้โรงเรียนสามารถรับมือกับการเปลี่ยนแปลงในยุคปัจจุบันได้อย่างยั่งยืน

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงตามหลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ภาคอีสานเขต 3

2.2 เพื่อพัฒนารูปแบบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงตามหลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ภาคอีสานเขต 3

2.3 เพื่อประเมินรูปแบบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงตามหลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ภาคอีสานเขต 3

3. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสานวิธี ด้วยวิธีการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1) ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารและครูผู้สอน ของโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาภาคอีสาน เขต 3 จำนวน 18 สถานศึกษาแบ่งออกเป็นผู้บริหารจำนวน 18 คน ครูผู้สอนจำนวน 602 คน รวม 620 คน

2) กลุ่มตัวอย่างใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหาร และครูผู้สอน โรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาภาคอีสานเขต 3 โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากสูตรทาโรยามเน่ (Taro Yamane, 1973) ขนาดของกลุ่มตัวอย่างผู้บริหารจำนวน 18 คน เลือกแบบเจาะจง ครูผู้สอนจำนวน 226 คน รวม 244 คนซึ่งการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจะใช้สูตรตารางของ Krejcie & Morgan

3.2 เครื่องมือในการวิจัย

1. ศึกษาเอกสารแนวคิด หลักการ ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงตามหลักพรหมวิหาร 4

2. ศึกษาวิธีการสร้างเครื่องมือแบบมาตราประมาณค่า(Rating scale) ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert)

3. สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมเนื้อหาเกี่ยวกับรูปแบบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงตามหลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ภาคอีสานเขต 3

4. นำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

3.3. การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

1. การตรวจสอบความตรงของเนื้อหา (Content Validity) การหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (index of item – objective Congruence : IOC) พิจารณาคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.80 ขึ้นไป ที่แสดงว่าข้อคำถามนี้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายหรือเนื้อหาที่ต้องการ (สมบัติท้ายเรือคำ , 2552) โดยผลการวิเคราะห์ พบว่า ค่า IOC (index of item - objective congruence) มีค่าตั้งแต่ 0.80 ถึง 1.00

2. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try out)

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลได้ดำเนินการดังนี้ 1) ผู้วิจัยได้ขอหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยจากคณะ เพื่อขออนุญาตเข้าดำเนินการเก็บข้อมูลจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับรูปแบบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงตามหลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ภาคอีสานเขต 3 2) ผู้วิจัยลงภาคสนามทำการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงประจักษ์ด้วยตัวเอง โดยการนำหนังสือจากคณะครู ศาสตราจารย์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมที่

เป็นกลุ่มตัวอย่าง 3) ผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้จากกลุ่มตัวอย่าง ก่อนการนำไปวิเคราะห์

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

- 1) ข้อมูลจากแบบสอบถามใช้การหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าดัชนีความต้องการจำเป็น $PNI_{modified}$ (Modified Priority Need index ,PNI) โดยใช้สูตร ดังนี้ $PNI_{modified} = \frac{I - D}{D}$
- 2) ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

4. ผลการวิจัย

4.1 ผลการการศึกษาสภาพปัจจุบันสภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงตามหลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ภาคอีสานเขต 3 ผลปรากฏดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1: สภาพปัจจุบันสภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงตามหลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ภาคอีสานเขต 3

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ตามหลักพรหมวิหาร 4 ของ ผู้บริหารโรงเรียนการกุศล ของวัดในพระพุทธศาสนา ภาคอีสานเขต 3	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			$PNI_{modified}$	ลำดับ
	$\bar{X}$	S.D	ระดับ	$\bar{X}$	S.D	ระดับ		
1. การคำนึงถึงความเป็น ปัจเจกบุคคลตามหลัก พรหมวิหาร 4	3.72	.53	มาก	4.55	.44	มากที่สุด	0.221	1
2. การกระตุ้นทางปัญญา ตามหลักพรหมวิหาร 4	3.75	.50	มาก	4.51	.44	มากที่สุด	0.201	2
3. การสร้างแรงบันดาลใจ ตามหลักพรหมวิหาร 4	3.83	.51	มาก	4.53	.46	มากที่สุด	0.183	3
4. การมีอิทธิพลอย่างมี อุดมการณ์ตามหลักพรหม วิหาร 4	3.85	.50	มาก	4.54	.43	มากที่สุด	0.178	4
รวม	3.79	0.42	มาก	4.53	.41	มากที่สุด	0.195	

จากตาราง พบว่าสภาพปัจจุบัน รูปแบบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงตามหลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ภาคอีสานเขต 3 ภาพรวมพบว่า อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ =3.79) และรายด้านมีการปฏิบัติในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีการปฏิบัติในระดับสูงสุดคือ ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ตามหลักพรหมวิหาร 4 ($\bar{x}$ =3.85) รองลงมาคือ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจตามหลักพรหมวิหาร 4 ($\bar{x}$ =3.83) และระดับน้อยที่สุด คือ ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคลตามหลักพรหมวิหาร 4 ($\bar{x}$ =3.72) ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ของบริหารรูปแบบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงตามหลัก

พรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารผู้บริหารโรงเรียนการกุศลของผู้บริหารวัดในพระพุทธศาสนา ภาคอีสานเขต 3 ภาพรวมพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.53$) และรายด้านมีการปฏิบัติในระดับมากที่สุดทุกโดยด้านที่มีการปฏิบัติในระดับสูงสุดคือ ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคลตามหลักพรหมวิหาร 4 ($\bar{x} = 4.55$) รองลงมาคือด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ตามหลักพรหมวิหาร 4 ($\bar{x} = 4.54$) ตามลำดับและน้อยที่สุดคือด้านการกระตุ้นทางปัญญาตามหลักพรหมวิหาร 4 ($\bar{x} = 4.51$) และเมื่อเรียงลำดับความสำคัญของผู้บริหารความต้องการจำเป็น โดยการระบุความต้องการจำเป็นที่มีความสำคัญมากที่สุด และมีความเร่งด่วนที่ต้องการได้รับการพัฒนา ก่อน พบว่า ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคลตามหลักพรหมวิหาร 4 อันดับ 1 (PNI modified = 0.221) รองลงมาคือ ด้านการกระตุ้นทางปัญญาตามหลักพรหมวิหาร 4 (PNI modified = 0.201) และด้านที่น้อยที่สุดคือ ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ตามหลักพรหมวิหาร 4 (PNI modified = 0.178)

4.2 ผลการพัฒนารูปแบบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงตามหลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ภาคอีสานเขต 3 ควรประกอบด้วย 1) ชื่อรูปแบบ 2) วัตถุประสงค์ 3) หลักการ แนวคิด รูปแบบ 3.ผลการประเมิน รูปแบบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงตามหลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ภาคอีสานเขต 3 ความคิดเห็นผู้บริหาร ครูผู้สอน ผู้ทรงคุณวุฒิ ในการประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความเป็นประโยชน์ ภาพรวมรูปแบบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงตามหลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ภาคอีสานเขต 3 พบว่า **ด้านความเหมาะสม** ชื่อรูปแบบอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.45$), (S.D = 0.03), วัตถุประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.75$), (S.D = 0.44) และหลักการ แนวคิด รูปแบบอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.45$), (S.D = 0.51) ซึ่งค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.55$), (S.D = 0.03) **ด้านความเป็นไปได้** ชื่อรูปแบบอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.45$), (S.D = 0.50) วัตถุประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.66$), (S.D = 0.48) หลักการ แนวคิด รูปแบบอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.54$), (S.D = 0.50) ซึ่งค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.59$), (S.D = 0.01) **ด้านความเป็นประโยชน์** ชื่อรูปแบบอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.62$), (S.D = 0.48) วัตถุประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.87$), (S.D = 0.34) หลักการ แนวคิด รูปแบบอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.70$), (S.D = 0.44) ซึ่งค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.73$), (S.D = 0.07) ภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ความเป็นประโยชน์ ($\bar{x} = 4.73$) ความเป็นไปได้ ($\bar{x} = 4.59$) และความเหมาะสม ($\bar{x} = 4.55$) ชื่อรูปแบบ วัตถุประสงค์และหลักการ แนวคิดรูปแบบมีค่าเฉลี่ยมากที่สุดอยู่ที่ ความเป็นประโยชน์ ($\bar{x} = 4.73$) ความเป็นไปได้ ($\bar{x} = 4.59$) และความเหมาะสม ($\bar{x} = 4.55$)

5. อภิปรายผลการวิจัย

การบริหารจัดการกลยุทธ์สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตตรวจราชการที่ 12 พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยเฉพาะในด้านบริหารวิชาการที่มีการปฏิบัติได้ดีที่สุด รองลงมาคือด้านบริหารงานบุคคล ส่วนด้านบริหารทั่วไปยังคงอยู่ในระดับต่ำกว่า ซึ่งสะท้อนถึงความท้าทายในการจัดการกิจกรรมทั่วไปที่เกี่ยวข้องกับ

การพัฒนาทั้งในเรื่องการจัดการและการทำงานร่วมกันระหว่างบุคลากรในสถานศึกษา จากการวิจัยพบว่า การบริหารสถานศึกษาควรมีการพัฒนากลยุทธ์และปรับปรุงวิธีการอย่างต่อเนื่องเพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและเทคโนโลยีใหม่ ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการสนับสนุนการเรียนการสอนและการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยจากการศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมของผู้บริหารในโรงเรียนประถมศึกษาที่ชี้ให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการสนับสนุนการเรียนการสอน การทุ่มเทในการทำงานและการสร้างวิสัยทัศน์ของผู้บริหารกับความสำเร็จของนักเรียน.

ในส่วนของกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาตามหลักพรหมวิหาร 4 ซึ่งเป็นหลักการสำคัญที่ผู้บริหารในเขตตรวจราชการที่ 12 นำมาใช้ มีทั้งกลยุทธ์หลักและกลยุทธ์รองที่ครอบคลุมหลายด้าน เช่น การสนับสนุนเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การมีส่วนร่วมในกิจกรรมประเพณีของท้องถิ่น และการสนับสนุนชุมชนผ่านการแสดงไมตรีจิต ซึ่งกลยุทธ์เหล่านี้ช่วยเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนและเพิ่มประสิทธิภาพในการพัฒนาผู้เรียน ผู้บริหารในสถานศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญในการสร้างสภาพแวดล้อมที่ดีในการทำงานและส่งเสริมกิจกรรมต่าง ๆ ที่สามารถนำมาซึ่งการพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้อย่างต่อเนื่อง โดยมีการประสานงานกับชุมชนและการส่งเสริมการพัฒนาผู้เรียนให้มีความสมบูรณ์ทั้งด้านการเรียนรู้และจริยธรรมซึ่งมีผลต่อการสร้างประสิทธิภาพในการดำเนินงานของโรงเรียน.

การพัฒนาประสิทธิภาพในการบริหารจัดการสถานศึกษาควรเน้นการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ตั้งแต่ผู้บริหาร ครู นักเรียน ไปจนถึงผู้ปกครองและชุมชน โดยเฉพาะในด้านการตัดสินใจที่เปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายได้มีส่วนร่วม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยที่พบว่า โรงเรียนที่มีการปฏิบัติภายใต้ความร่วมมือและการสื่อสารที่ดีสามารถสร้างผลลัพธ์ที่ดีในด้านการพัฒนาผู้เรียนได้ ซึ่งผู้บริหารต้องมีภาวะผู้นำที่แข็งแกร่งสามารถสร้างทีมงานที่ร่วมมือกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ การสนับสนุนการพัฒนาอาชีพและการให้คำแนะนำแก่ครู รวมถึงการสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ ที่มีผลต่อการสร้างวิสัยทัศน์และการนำไปสู่การพัฒนาการศึกษาที่มีคุณภาพ ซึ่งจะช่วยให้การบริหารจัดการสถานศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดได้.

6. ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปปฏิบัติ:

1. ผู้บริหารต้องเสนอแนวทางการทำงานใหม่ ๆ ด้วยความปรารถนาดี.
2. ผู้บริหารต้องกระตุ้นให้ผู้ใต้บังคับบัญชาตระหนักถึงปัญหาที่เกิดขึ้นในสถานศึกษา.
3. ผู้บริหารต้องวางแผนการดำเนินงานอย่างมีระบบและประสิทธิภาพ.
4. ผู้บริหารต้องมีความสามารถในการแก้ปัญหาของสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ.

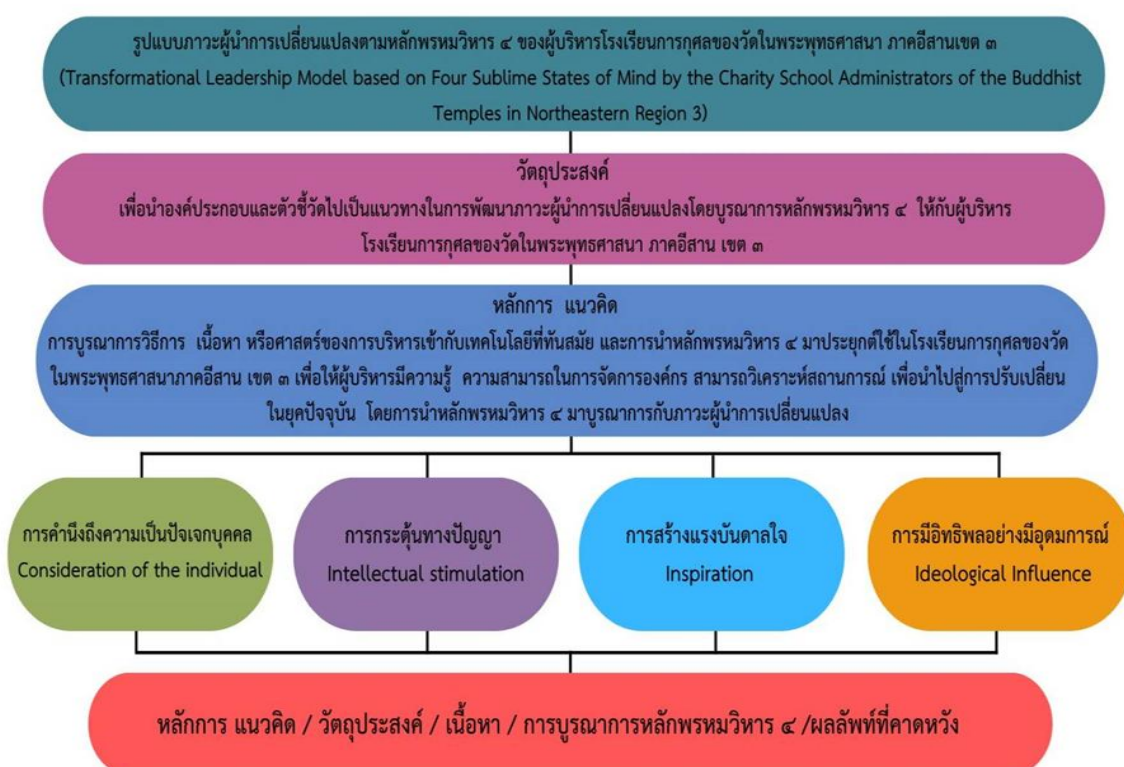
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเรื่องการพัฒนาสถานศึกษาอย่างยั่งยืน มีกลไกในการขับเคลื่อนของผู้บริหารตามหลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ภาคอีสานเขต 3
2. ควรมีการศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำในการนำนวัตกรรมที่เป็นเอกลักษณ์ของผู้บริหารโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ภาคอีสานเขต 3

7. องค์ความรู้ใหม่

การวิจัยเรื่อง รูปแบบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงตามหลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ภาคอีสานเขต 3 ซึ่งผู้วิจัยได้นำรูปแบบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงตามหลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ภาคอีสานเขต 3 โดยการนำผลการวิจัยเชิงคุณภาพที่เกิดจากการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างและการสนทนากลุ่ม (Focus Group) มาหลอมรวมสนับสนุนผลการวิจัยเชิงปริมาณ เมื่อพิจารณาแต่ละด้านได้แก่ ด้านความเหมาะสม ความเป็นประโยชน์ และความเป็นไปได้ สามารถนำมาสังเคราะห์เพื่อให้ได้องค์ความรู้ ในรูปแบบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงตามหลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ภาคอีสานเขต 3 ดังนี้

Santat Model: CIII & Four Sublime State of Mind

ภาพที่ 1: องค์ความรู้ที่ได้รับ

เอกสารอ้างอิง ..

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2562). แผนพัฒนาการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ. โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กฤษณา ศักดิ์ศรี. (2534). องค์การกับมนุษย์กับมนุษย์สัมพันธ์. อักษรวิทยา.
- แก้ว ชิตตะขบ. (2547). รวมวิชาธรรมศึกษา ชั้นตรี ตามหลักสูตรสนามหลวงแผนกธรรม พ.ศ. 2547. โรงพิมพ์ศาสนา.
- จิรวรรณ จันทร์ปรางค์. (2560). ความต้องการพัฒนาตนเอง. มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ชัยเสฏฐ์ พรหมศรี. (2563). หนังสือภาวะผู้นำสำหรับผู้บริหารองค์กร: แนวคิด ทฤษฎีและกรณีศึกษา. สำนักพิมพ์ปัญญาชน.

- ถวัลย์ โพธิประสาธ. (2560). *ยุทธศาสตร์การพัฒนาศาสนศึกษาทั้งระบบ*. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
แห่งชาติ.
- ทิตินา แคมมณี. (2553). *ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ* (พิมพ์
ครั้งที่ 13). สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธีระ รุญเจริญ. (2550). *ความเป็นมืออาชีพในการจัดการและบริหารการศึกษายุคปฏิรูปการศึกษา*. บริษัท
แอล.พี.เพรส.จำกัด.
- ธฤกิจ สัมมาธนิย์. (2556). *หลักทฤษฎีและปฏิบัติการบริหารการศึกษา*. สำนักพิมพ์ข้าวฟ่าง.
- นิตย สัมมาพันธ์. (2529). *การบริหารเชิงพุทธ*. โอ.เอส. พลันดิงเฮาส์.
- เนตร์พัฒนา ยาวีราช. (2550). *ภาวะผู้นำและผู้บริหารเชิงกลยุทธ์* (พิมพ์ครั้งที่ 5). เซ็นทรัลเอนกเพรส.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). *การวิจัยทางการวัดผลและประเมินผล*. สุวีริยาสาส์น.
- บุญมี แทนแก้ว. (2539). *จริยศาสตร์*. โอเดียนสโตร์.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2555). *การบริหารงานวิชาการ*. ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- ปัญญา นันทิกุ ขัน ปณานนโท. (2541). *หน้าที่ของคน ฉบับสมบูรณ์*. ธรรมสภา.
- ปณรต มาลากุล ณ อยุธยา. (2553). *การบริหารการเปลี่ยนแปลง: ประเด็นยุทธศาสตร์ขององค์การภาครัฐใน
ยุคปัจจุบัน* (พิมพ์ครั้งที่ 1). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พระธรรมกิตติวงศ์ (ทองดี สุรเตโช). (2541). *พระในบ้าน*. คณาจารย์ธรรมการพิมพ์.
- พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตโต). (2551). *พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลธรรม* (พิมพ์ครั้งที่ 16).
เอส.อาร์.พรินติ้งแมสโปรดักส์ จำกัด.
- พระราชญาณวิสิฐ (เสริมชัย ชยมงฺคโล). (2552). *หลักธรรมาภิบาลและประมุขศิลป์: คุณลักษณะความเป็น
ผู้บริหารที่ดี*. มูลนิธิพุทธภาวนาวิชชาธรรมกายาราม.
- พิสิฐ เจริญสุข. (2543). *ปกิณกรรม*. โรงพิมพ์การศาสนา.